

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 280/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii v konaní vedenom pod č. 1473-4/2008/IP-52/OPS a postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. MF/11095/2008-244 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M. odmieta pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2008 doručená sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii (ďalej len

„úrad vlády“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1473-4/2008/IP-52/OPS a postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) v konaní vedenom pod sp. zn. MF/11095/2008-244.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ adresoval 11. februára 2008 ministerstvu financií podanie označené ako „*Sťažnosť na nesprávnu činnosť zamestnanca správcu dane pri vybavovaní námietky proti nesprávnemu postupu podriadeného zamestnanca správcu dane (rozhodnutie DR SR č. j. I/223/13773-6342/2008/992517-r, zo dňa 26.01.2008)*“.

Ministerstvo financií prípisom č. MF/11095/2008-244 z 15. februára 2008 vrátilo podanie sťažovateľovi späť s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach v znení zákona č. 164/2008 Z. z. (ďalej len „zákon o sťažnostiach“). Ministerstvo financií totiž podanie sťažovateľa z hľadiska jeho obsahu posúdilo ako procesný návrh podľa zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) smerujúci k preskúmaniu rozhodnutia daňového orgánu.

Keďže sťažovateľ nebol spokojný s takýmto vybavením svojho podania, adresoval 13. marca 2008 úradu vlády „*Žiadosť o kontrolu nesprávneho vybavenia – (nevybavenia) sťažnosti orgánom verejnej správy – MF SR (vrátenie podania č. j. MF/11095/2008-244)*“. V tomto podaní žiadal o vykonanie kontroly, o prešetrenie vybavenia jeho podania z 11. februára 2008 a o prijatie opatrení smerujúcich k vybaveniu uvedeného podania „*ako sťažnosť podaní v súlade so zákonom o sťažnostiach*“.

Úrad vlády oznámením o postúpení podaní č. 1473-4/2008/IP-52/OPS z 1. apríla 2008 sťažovateľovi oznámil s odkazom na § 21 ods. 1 zákona o sťažnostiach postúpenie jeho žiadosti z 13. marca 2008 na vybavenie ministerstvu financií.

Sťažovateľ sa domnieva, že orgány, na ktoré sa obrátil so svojimi podaniami v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sťažnostiach, nepostupovali v zmysle platnej právnej úpravy. Ministerstvo financií nevybavilo jeho podanie z 11. februára 2008 v súlade

so zákonom o sťažnostiach vzhľadom na jeho obsah, ktorý nasvedčoval, že ide o procesný návrh podľa zákona o správe daní a poplatkov. Námietky sťažovateľa smerujú proti postupu ministerstva financií, ktoré mu podľa jeho názoru uprelo „právo podávať sťažnosti na porušovanie svojich práv, ktoré má ako subjekt v právnych vzťahoch ...“.

Úrad vlády zas podľa tvrdenia sťažovateľa porušil jeho označené práva odmietnutím vykonania kontroly „vybavenia sťažnosti napriek tomu, že je jediným orgánom, v ktorého pôsobnosti je vybavenie sťažnosti odporcom v 2. rade (ministerstvo financií – pozn.) kontrolovať a tým aj zaručiť možnosť sťažovateľovi domôcť sa svojho práva, aby jeho sťažnosť bola vybavená spôsobom predpísaným zákonom“.

Sťažovateľ tak zastáva názor, že uvedeným postupom ministerstva financií a úradu vlády došlo k porušeniu jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy, a preto žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie v náleze vyslovil:

„Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods.1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii vo veci sp. zn. 1473-4/2008/IP-52/OPS bolo porušené.

Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky vo veci sp. zn. MF/11095/2008-244 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii, aby vo veci vedenej na Úrade vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii pod sp. zn. 1473-4/2008/IP-52/OPS porušovať namietané práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Ministerstvu financií Slovenskej republiky, aby vo veci vedenej na Ministerstve financií Slovenskej republiky vo veci sp. zn. MF/11095/2008-244 porušovať namietané práva sťažovateľa.

Odporcovia sú povinní nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd vo

svojich rozhodnutiach opakovane uvádza, že ochranu konkrétneho práva a slobody, porušenie ktorých je namietané, môže poskytnúť len vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba už nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky vrátane všeobecných súdov (II. ÚS 73/03).

Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“) úrad vlády vykonáva kontrolu vybavovania petícií a sťažností.

Podľa § 3 zákona č. 10/1996 Z. z. sa kontrolná činnosť úradu vlády vzťahuje na ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, im podriadené orgány, na iné štátne orgány, ak osobitné predpisy neustanovujú inak, na orgány miestnej štátnej správy a právnické osoby nimi zriadené, ako aj na obce pri plnení úloh štátnej správy.

Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom ministerstva financií, sám sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že preskúmania správnosti jej vybavenia sa domáhal na inom orgáne, ako je ústavný súd (úrad vlády). Ústavný súd dospel k záveru, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorého sťažovateľ namietal, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným orgánom. Preto sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smerovala proti postupu ministerstva financií, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd sa samostatne zaoberal ďalej tou časťou sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal postup úradu vlády pri vybavovaní jeho podania z 13. marca 2008.

Podľa tvrdenia sťažovateľa úrad vlády v rozpore s obsahom jeho podania „*neodkontroloval*“ vybavenie sťažnosti ministerstvom financií, ale opätovne ho odkázal na ministerstvo financií. Tým mu znemožnil domôcť sa svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Odôvodnenie podanej sťažnosti nasvedčuje, že sťažovateľ vidí porušenie svojich práv v postupe konajúcich orgánov (a teda aj úradu vlády), ktorý súvisel s posúdením

sťažovateľa ako orgánu verejnej správy podľa zákona o sťažnostiach. Sťažovateľ totiž uviedol, že „*žiadne ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb., ani zákona o sťažnostiach nevyklučuje možnosť, aby fyzická osoba, ktorá má postavenie verejného činiteľa v inom konaní, v ktorom jej práva a povinnosti nie sú definované jej postavením súdneho exekútora nemohla využívať prostriedky ochrany, ktoré zákon každému účastníkovi takéhoto konania poskytuje. Nakoniec, táto skutočnosť vyplýva aj z článku 12 ods. 2 Ústavy SR ...*“. Z prípisu ministerstva financií č. MF/11095/2008-244 z 15. februára 2008 však vyplýva, že dôvodom vrátenia predmetného podania je jeho právne posúdenie ministerstvom financií ako procesného podania realizovaného podľa zákona o správe daní a poplatkov.

Napriek uvedenej zmätočnosti odôvodnenia predmetnej sťažnosti ústavný súd vo vzťahu k postupu úradu vlády poznamenáva, že každé podanie konajúci orgán posudzuje podľa jej obsahu. Cieľom podania sťažovateľa z 11. februára 2008 adresovaného ministerstvu financií a podania z 13. marca 2008 adresovaného úradu vlády bolo odstrániť nečinnosť orgánu verejnej správy v jeho daňových veciach.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z toho, že v dôsledku prijatia zákona č. 424/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, bolo s účinnosťou od 1. januára 2003 zavedené do správneho súdnictva upraveného v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku aj ustanovenie § 250t, čím došlo k rozšíreniu princípu subsidiarity v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V ustanoveniach § 250t a § 250u Občianskeho súdneho poriadku je upravený osobitný druh konania v správnom súdnictve, a to konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v rámci ktorého sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Uvedené konanie začína na základe žaloby, ktorej obligatórnou náležitosťou je tvrdenie žalobcu, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným osobitným právnym predpisom. Za nečinnosť orgánu verejnej správy treba v podstate považovať jeho pasivitu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie,

aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných priťahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom žaloby tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, a napriek tomu správny orgán nekoná, a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať.

Vzhľadom na uvedené, ak sa sťažovateľ domnieval, že úrad vlády pri vybavovaní jeho žiadosti z 13. marca 2008 túto bezdôvodne odmietol, resp. nevybavil, je nepochybné, že mal možnosť obrátiť sa žalobou na všeobecný súd. Sťažovateľ využitie tohto prostriedku nápravy porušenia ním označených základných práv v konaní pred ústavným súdom nepreukázal.

Keďže právomoc všeobecného súdu v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu, bolo treba sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2008